

PŘÍSPĚVEK K ENTOMOLOGICKÉ HISTORII DĚČÍNSKA

Zdeněk Kolečka

Do oblasti Děčínska, přírodně bohaté, scenericky krásné a půvabné krajiny severních Čech, patří především chráněná krajinná oblast Labské pískovce, vyhlášená ministerstvem kultury ČSR v roce 1972. Nejzajímavější a nejcennější části oblasti jsou chráněny jako přírodní tvory (Pravčická brána) nebo přírodní rezervace (Ponova louka, Čabel, Nad Dolským mlýnem, Růžák, Babylon). Nejvýraznějším rysem území je jeho velká výšková členitost na relativně malé ploše. Je to hustá síť mnoha kaňonovitých údolí se svislými stěnami, většinou suchých, zalesněných a nepřehledných se stovkami bizarních skalních útvarů a se svérázným mikroreliéfem skalních stěn. Území Děčínské vrchoviny se člení ve tři přibližně stejné oblasti: Děčínské stěny (nejvyšší Děčínský Sněžník, 721 m), Růžovskou vrchovinu (nejvyšší Růžovský vrch, 610 m) a Jetřichovické stěny (nejvyšší Bor, 486 m). Celé území je odvodňované do řeky Labe, které u Hřenska opouští ČSR v jejím nejnižším bodě (115 m n.m.), kde je zahloubeno přibližně o 270 m proti okrajům okolní pískovcové plošiny. Až na zemědělsky využívané plošiny Růžovské vrchoviny v okolí Labské Stráně, Arnoltic, Bynovce a Růžové a několika dalších menších enkláv, jsou Labské pískovce především oblastí lesní. Lesy jsou nejvýznamnějším organickým přírodním zdrojem CHKO ve smyslu ekologickém i ekonomickém. V tomto komplexu, který si na mnohých místech udržel i značně původní porosty, se zachovala řada po mnoha stránkách cenných a pozoruhodných floristických i faunistických taxonů, z nichž některé jsou pokládány za relikty třetihor.

Je zajímavé, že vzdor všem přírodně i krajinně bohatým hodnotám oblasti Děčínska, byla tomuto kraji až dosud věnována velmi malá pozornost z hlediska faunistického průzkumu a sběru entomofauny. V odborné entomologické literatuře jsou literární prameny a údaje o hmyzu sbíraném na lokalitách tohoto území velice sporé. Mnohem více a častěji byla tato krajina zkoumána floristicky, zvláště v oblasti Děčínských stěn, kde na významné botanické nálezy bylo již vícekrát poukazováno.

A přesto i po stránce zoologické a zvláště entomologické je toto území nanejvýš zajímavé a rozmanitostí i členitostí své krajiny dává předpoklad k mnohým zajímavým objevům. Řada přírodně skvělých míst, jako Děčínský Sněžník, Mezní louka, stráně nad Dolním Žlebem, Růžový hřeben, dále xerothermní kopce Vrabinec, Jedlová a směrem k Rumburku Vlčí hora jsou oprávněně považována za významné lokality.

Prvními, kdo v minulém století zvláště na saské straně v této oblasti sbírali hmyz, byli němečtí entomologové z blízkých Drážďan. Německý entomolog Johan Christian Friedrich Märkel (1790-1860), učitel z Wehleny v Saském Švýcarsku zkoumal v této krajině mravence a jejich hmyzí hosty. V letech 1841 a 1845 na základě svých poznatků napsal dvoudílný spis "Beiträge zur Kenntniss der unter Ameisen lebenden Insekten", ve kterém uvedl čtená pozorování brouků žijících u mravenců, jakož i první důkladný seznam myrmecophilů. Dalším německým entomologem byl nadlesní Moritz Schönbach z lesovny na Mezní Louce (Rainwiese), který z okolí této lokality shromáždil znamenitou sbírku brouků. Byla mezi nimi řada vzácných a zoogeograficky významných druhů, z nichž některé nebyly v Děčínských stěnách znovu nalezeny. Je to např. endemit Labských pískovců, nosatec z tribu Ceutorrhynohyini *Pseudophytobius sphaerion* Bohem., jenž má pro ztloustlá stehna možnost skákavého pohybu. Jiným zajímavým druhem vzácně se vyskytujícím v okolí Mezní Louky je tesařík *Palaeocallidium coriaceum* Payk., který prodělavá vývoj ve smrcích a jedlích. Na Děčínském Sněžníku byl před rokem 1869 Schönbachem sbírán tesařík alpský (*Rosalia alpina* L.). Z českých entomologů byl jedním z prvních sběratelů v této oblasti koleopterolog Emanuel Lokay senior (1822-1880). V roce 1864 konal sběratelskou cestu v kraji kolem Děčína, Jetřichovic (Dittersbach) a v okolí Mezní Louky, odkud své koleopterologické nálezy uvedl v Seznamu brouků českých, který v roce 1869 vydal v českém i německém jazyce v Archivu pro přírodovědecký výzkum Čech.

Z dalších koleopterologů, kteří sbírali na Děčínsku nebo odtud uvedli údaje o některých významnějších druzích brouků, to byli MUDr. Emanuel Lokay jun., Jan Roubal, Dr. František Rambousek a Ing. Arnošt Jedlička. MUDr. Emanuel Lokay jun. (1853-1928) uveřejnil v roce 1905 seznam českých myrmecophilů pod názvem "Coleoptera myrmecophila Bohemica", kde z Českosaského Švýcarska uvedl řadu významných druhů brouků z čeledí Staphylinidae, Scydmaenidae, Endomychidae, Cryptophagidae, Cucujidae a Histeridae. V letech 1905-1907 sbíral na Děčínsku přední český koleopterolog prof. Jan Roubal (1880-1971), který řadu v té době

pro Čechy nových druhů zjistil na Děčínském Sněžníku a na Mezní Louce, Významný český staphylinidolog Dr. František Rambousek (1886–1931) byl rovněž aktivním sběratelem na Děčínsku. Ve svém klíči k určování českých brouků čeledi Staphylinidae z roku 1908, v kapitole o rozšíření jednotlivých druhů uvedl též řadu děčínských lokalit. Jsou to druhy: *Quedius xanthopus* Er. (Rosendorf u Děčína), *Quedius cinctus* Payk. (Českosaské Švýcarsko), *Quedius laevigatus* Gyll. (Českosaské Švýcarsko), *Quedius umbrinus* Er. (Mezní Louka - Rainwiese) a *Quedius cruentus* Ol. (Mezní Louka - Rainwiese). Český koleopterolog Ing. Arnošt Jedlička (1888–1968), přední náš znalec čeledi Carabidae uvádí ve svém klíči k určování českých brouků Bembidiinae z oblasti Českosaského Švýcarska tři významné druhy Bembidií. Jsou to *Bembidion tibiale* Dft., *Bembidion varicolor* Fab. a *Bembidion bruxellense* Wesm. (Carabidae, Col.). Známý znalec a determinátor tesaříků JUDr. Leopold Heyrovský (1892–1976) uvedl Děčínský Sněžník jako jednu z mála českých lokalit vzácného tesaříka alpského (*Rosalia alpina* L.) a oblast Labských pískovců, kde se velmi vzácně a sporadicky vyskytují tesařík pestrý (*Xylotrechus rusticus* L.) a jiný druh *Xylotrechus arvicola* Oliv. (Cerambycidae, Col.). Bohumil Mikulecký, knihař a tiskař z Děčína, člen entomologické sekce Vlastivědného kroužku při muzeu v Teplicích sbíral v roce 1956 v Hřensku, kde 10.8. ulovil vzácného a po léta nikde nezjištěného tesaříka *Strangalia pubescens* F. V červenci roku 1959 ulovil v Hřensku na květu další kus tohoto tesaříka entomolog V. Vosyka. Profesor Dr. Ing. Antonín Pfeffer uvádí z Děčína výskyt některých kůrovců (Scolytoidea, Col.), např. bělokaz březový *Scolytus ratzeburgi* Jonson (Mezní Louka), bělokaz ohlummí *Scolytus laevis* Chapuis (Mezní Louka), *Hylastes linearis* Erichson (Mezní Louka), *Dendroctonus micans* Kugelann (Děčínské stěny), lýkožrout haluzový *Pityophthorus lichtensteini* Ratz. (Děčín), lýkožrout lysý *Pityophthorus glabratus* Eichhoff (Mezní Louka). Badatel a znalec Staphylinidů MUDr. Aleš Smetana uvedl Hřensko jako lokalitu výskytu vzácného drabčíka *Xantholinus glabratus* Grav. a v Maxičkách u Děčína 17.4.1956 zjistil drabčíka *Phloeonomus lapponicus* Zett. (Staphylinidae, Col.). V červnu roku 1951 sbíral v okolí Děčína entomolog Rudolf Dvořák, který tu zjistil vzácnější druh drabčíka *Anthrophagus praeustus* Müll. (Staphylinidae, Col.).

Z místních sběratelů - koleopterologů sbírali na Děčínsku, zvláště v Děčínských stěnách a ve Hřensku Josef Štrof a Jiří Gut z Děčína a MUDr. Karel Klimeš, hygienik z Ústí nad Labem. Děčínský entomolog Václav Pižl prováděl ve svém okolí faunistický průzkum kovaříkovitých

(Elateridae, Col.) a o výsledku své práce publikoval dva články. V roce 1975 "Příspěvek ke zviřeně kovaříkovitých Děčínska" a v roce 1977 "Kovaříkovití v rezervaci Růžák na Děčínsku". Kopec Růžák (616 m n.m.) leží 13 km severovýchodně od Děčína mezi obcemi Růžová a Srbská Kamenice. Rezervaci je chráněno pásmo původního buku na čedičové sutě. Průzkum kovaříků byl prováděn nejen na vlastním území vrchu, ale též v jeho blízkém okolí, které tvoří se samotným vrchem důležitý celek. Průzkumem v období let 1971 až 1974 bylo zjištěno celkem 45 druhů kovaříkovitých. Jiný děčínský koleopterolog Leoš Malík konal v období let 1975-1981 karabidologický průzkum města Děčína a nejbližšího okolí. Průzkum drobných Carabidů prováděl na kopcích Chlum (447 m n.m.), Chmelník (508 m n.m.), Pustý vrch (499 m n.m.) a v jejich okolí. Dále v okolí obce Maxičky v oblasti Labských pískovců a na obou březích řeky Labe, protékající Děčínem a v okolí řeky Ploučnice. Průzkumem bylo zjištěno 112 druhů Carabidů, tj. 27 % vyskytujících se v ČSR a 21 % v ČSSR. Na průzkum Leoše Malíka navázal faunistický průzkum brouků tribu Carabini prováděný Janem Pokorným v CHKO Labské pískovce a části CHKO České středohoří v letech 1978 až 1984. Na zkoumaném území v širším okolí Děčína bylo zjištěno 17 druhů rodu Carabus a dva druhy rodu Cychrus.

Větší zájem než o průzkum brouků byl v oblasti Děčínska o faunistický průzkum a studium motýlů (Lepidoptera). Místní němečtí lepidopterologové z Děčína (Tetschen) Eduard Knobloch, Wilhelm Storch, Stefan Tschakert a další ze sousedních Podmokel (Bodenbach) jako Ernst Bauer, Sebald Stahr, Franz Grund, Willy Wür1 a Hugo Krombholz byli organizováni v Entomologickém klubu v Benešově nad Ploučnicí. Zajímavější údaje ze svých průzkumů publikovali formou zpráv v německých entomologických časopisech. Na příklad učitel Franz Grund publikoval v r. 1916 článek "Die Insekten des Bezirkes Tetschen" a Eduard Knobloch práci "Bericht über den Nonneneinbruch am 16. und 17. Juli 1921 im Tetschen Bezirke in Böhmen. Německý entomolog-lepidopterolog Wilhelm Schütz se v letech 1911-1912 zabýval studiem motýlů severních Čech, kde kromě okolí Rumburka, Šluknova a Varnsdorfu zkoumal též labské údolí mezi Litoměřicemi a Děčínem a vlastní oblast Děčínska. Výsledky svého lepidopterologického průzkumu shrnul do studie, kterou publikoval v německém časopise Zeitschrift für wissenschaftliche Insektenbiologie, Berlin, 8., 1912.

Ve dvacátých a třicátých letech působil jako pedagog na německé vysoké škole zemědělské v Děčíně-Libverdě PhDr. Fridrich Zimmermann

(1895-1961), který je spoluautorem II. dílu Sterneckova "Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens - Microlepidoptera" z roku 1933. Zimmermann na Děčínsku velmi pilně a aktivně sbíral a v této práci je uvedena řada zajímavých druhů motýlů z jeho vlastních nálezů na různých děčínských lokalitách. Jeho sbírka motýlů o rozsahu cca 12.000 exemplářů je uložena v Ent. odd. Nár. muzea v Praze. Několik druhů drobných motýlů zjistil Dr. Zimmermann na Děčínsku jako nové pro Čechy. Jsou to např. *Nepticula pomella* Vangh na listech jabloně, 21.10.1929 v Děčíně, *Nepticula torminalis* Wood. na jeřábu *Sorbus aucuparia*, 25.9.1929, v Děčíně, *Nepticula nylandriella* Tgstr. na jeřábu *Sorbus aucuparia*, 6.10.1934 v Děčíně, *Nepticula obliquella* Hein. na vrbě *Salix caprea*, 10.10.1939 v okolí Děčína aj.

Starší lepidopterologické sbírky některých místních německých sběratelů jsou částečně podchyceny v Městském muzeu v Děčíně. Po roce 1945 se ustavil pod patronátem děčínského městského muzea entomologický kroužek, kde se sběru a studiu motýlů nejvíce věnovali děčíňští entomologové, obchodník Josef Pech a knihář Bohumil Mikulecký. Kroužek neměl dlouhého trvání a brzy se rozpadl a zanikl. Odtud pak někteří zájemci přešli za členy entomologické sekce Vlastivědného kroužku Městského muzea v Teplicích.

Pokud se týče průzkumu a sběru entomofauny ostatních hmyzích řádů, bylo v oblasti Děčínska tomuto území věnováno v minulosti ještě méně pozornosti a proto i literárních údajů je velice poskrovnu.

Křisa *Cicadetta montana* Scop. (Cicadidae, Homoptera) sbíral počátkem tohoto století na lokalitě Kühler-Grund u Hřenska starší český entomolog, účetní oficiál města Prahy Bedřich Žežula (1881-1914). V monografii "Rovnokřídlý hmyz Republiky Československé" z roku 1926, uvádí Dr. Jan Obenberger (1892-1964) jako jedinou lokalitu z děčínské oblasti Českosaské Švýcarsko, kde byl zjištěn pohorský druh kobylinky *Barbitistes constrictus* Brunner (Phaneropteridae, Orthoptera), vyskytující se u nás vzácně a ojediněle.

Mravenci (Formicoidea, Hymenoptera) byli na Děčínsku, převážně však na saské straně, studováni a zpracováváni již v minulém století. Vedle Johanna Christiana Friedricha Märkela to byl hlavně drážďanský učitel Hugo Viehmeyer (1868-1921), který shrnul svá pozorování o mravencích tohoto kraje v roce 1906. Zvláště zajímavý byl nález okřídlených samiček boreoalpinního druhu *Harpagoxenus sublaevis* Nyl., mravence žijícího paraziticky v hnízdech druhu *Leptothorax acervorum* Nyl. Po druhé světové válce se v této krajině zabýval studiem mravenců RNDr.

Karel Samšíňák, CSc., který během svého tříletého působení na Děčínsku měl možnost seznámit se s tamní mravenčí zvířenou velmi podrobně. V Děčínských stěnách zjistil boreoalpinní druh mravence *Manica rubida* Nyl., jehož nejnížší hranice výskytu leží ve střední Evropě ve výši 400 m n.m., zde klesá až ke 120 m. Na svazích Stoličného vrchu (289 m) byla zjištěna hnízda evromeridionálního druhu *Stenamma westwoodi* Westw. Nečekaně překvapivým nálezem byl 20.8.1955 na okraji lesa u obce Janov nedaleko Hřenska nový druh mravence pro Československo *Sifolinia pechi* Samš. Nový druh byl pojmenován k počtě mladého děčínského přírodovědce Pavla Pecha, který tragicky zahynul při sběru přírodnin.

V okolí Děčína prováděl sběry též entomolog RNDr. Jiří Zelený, CSc., který zde 27.8.1957 zjistil vzácný a zajímavý druh síťokřídleho hmyzu *Drepanopteryx phalaenoides* Lin. (Hemerobiidae, Neuroptera).

Z ostatních zoologů, kteří na Děčínsku prováděli průzkum dalších bezobratlých živočichů, je možno jmenovat asistenta českého muzea Dr. Alfréda Slavíka (1847-1906), který v roce 1864 uskutečnil sběratelskou exkurzi měkkýšů v okolí Děčína, Jetřichovic, Hřenska, České Kamenice, Benešova nad Ploučnicí a Krásné Lípy. Výsledky svých sběrů z této oblasti spolu s údaji z jiných českých lokalit uvedl v "Monografii českých pozemních a vodních měkkýšů" uveřejněné v Archivu pro přírodovědecký výzkum Čech z roku 1869. Ve stejné publikaci uveřejnil arachnolog Emanuel Bárta (1841-1906) zprávu o zajímavém nálezu sekáče *Ischyropsalis helwigi* Panz., kterého našel v okolí Prostředního Žlebu a jenž zůstal po několik desetiletí jediným známým kusem tohoto druhu z Čech.

K rozšíření poznatků o entomofauně Děčínska a pro zvýšení zájmu současných entomologů o tuto krajinu, uspořádala Československá společnost entomologická při ČSAV své XV. Entomologické dny 1974 v oblasti Děčínského Sněžníku. Entomologické dny byly konány v době 21. - 24. června 1974 a sběratelské exkurze vedeny do okolí Děčínského Sněžníku, Tisé, Jetřichovic, Vysoké Lípy a Mezní Louky.

Závěrem je nutno zdůraznit, že přírodně krásná, zachovaná, na významné lokality bohatá a až dosud velmi málo entomologicky prozkoumaná oblast Děčínska si zaslouží zvýšené pozornosti našich entomologů. Je třeba, aby sporé údaje o entomofauně tohoto severočeského území byly novými, v souladu s ochranou přírody, vědecky prováděnými průzkumy nejen doplněny, ale rozšířeny o nové překvapivé nálezy.

L i t e r a t u r a

- Bárta, E.: Verzeichniss der Spinnen des nördlichen Böhmens. Arbeiten der zoologischen Section für Landesdurchforschung von Böhmen. Prag, 1869, p. 133-139.
- Čeřovský, J.: Přírodní a krajinné hodnoty Labských pískovců. Památky a příroda, 7., 1982, p. 614-621.
- Fassati, M., Poláček, V. B.: Pozoruhodný nález tesařika alpského (*Rosalia alpina alpina* L.) ve středních Čechách. (Coleoptera, Cerambycidae). Čas. Čs. spol. ent., 61., 1964, p. 295-297.
- Grund, F.: Die Insekten des Bezirkes Tetschen. Ein Beitrag zur Heimatkunde. Zeitschrift f. d. grundleg. naturwis. Unterr., 12., 1916, p. 9., 65., 125.
- Heyrovský, L.: K původu a rozšíření tesařika alpského (*Rosalia alpina* L.). Živa, 8, 1960, p. 22-23.
- Heyrovský, L.: Příspěvek k faunistice a bionomii československých Coleopter. Čas. Čs. spol. ent., 57., 1960, p. 402-404.
- Hořejší, J.: Rejstřík obcí a okresů Česko-Slovenské republiky, které byly připojeny k Německu, k Maďarsku a k Polsku. Naklad. Čin - Praha, 1938.
- Jedlička, A.: Klíč k určování českých brouků - Bembidiinae. Čas. Čs. spol. ent., 7., 1910, p. 60-90.
- Knobloch, E.: Bericht über den Nonneneinbruch, am 16. und 17. Juli 1921 im Tetschen Bezirke in Böhmen. Ent. Zeitschr., 35., 1921, p. 80.
- Kolečka, Z.: Entomologie v historii pražské Vysoké školy zemědělské. (Zimmermann Friedrich, Děčín-Libverda, p. 182). Sbor. VŠZ v Praze, Fak.agro., řada A., 1975, p. 173-199.
- Kolečka, Z.: Příspěvek k historii entomologického zkoumání Českého středohoří. Fauna Bohemiae Septentrionalis, 3., 1978, Ústí n. L., p. 83-95.
- Lokay, E.: Seznam brouků českých. Práce zoologického oddělení. Archiv pro přírodovědecké prozkoumání Čech. Praha, 1869, p. 13-76.
- Malík, L.: Střevlíkovití města Děčína. Zprávy Čs. spol. ent. ČSAV, 18., 1982, p. 47-50.
- Märkel, J. Ch. F.: Beiträge zur Kenntnis der unter Ameisen lebenden Insekten. I., II. Germar Ztschr. Ent., 3., 1841, p. 203-225, 5. 1845, p. 149-271.
- Maršálová, M., Rubín, J.: Chráněná krajinná oblast Labské pískovce. Naší přírodou, 1., 1981, p. 20-21.

- Mužík, F.: *Cicadeta montana* Scop. Čas. Č. spol. ent., 3., 1906, p. 90.
- Novák, V.: Příspěvek k poznání mravenců severních Čech. Čas. Čs. spol. ent., 36., 1939, p. 38-39.
- Obenberger, J.: Rovnokřídlý hmyz (Orthoptera a Dermaptera) Republiky Československé. Nakl. České akademie věd a umění. Praha, 1926.
- Pfeffer, A.: Kúrovci-Scolytoidea. Fauna ČSR - 6. Nakl. ČSAV Praha, 1955.
- Pižl, V.: Příspěvek ke zvířeně kovaříkovitých (Coleoptera, Elateridae) Děčínska. Sbor. Severočes. Mus. Liberec, 7., 1975, p. 83-89.
- Pižl, V.: Kovaříkovití v rezervaci Růžák na Děčínsku. Zprávy Čs. spol. ent. ČSAV, 13., 1977, p. 20-24.
- Pokorný, J.: Příspěvek k faunistice brouků tribu Carabini na Děčínsku (Coleoptera, Carabidae). Zprávy Čs. spol. ent. ČSAV., 21., 1985, p. 37-40.
- Rambousek, F.: Klíče k určování českých brouků. Čeleď: Staphylinidae, Tribus: Quediini. Čas. Č. spol. ent., 5., 1908, p. 37-55.
- Roubal, J.: Některá nová pozorování na myrmekophilech a jiných hostech mravenců. Čas. Č. spol. ent., 4., 1907, p. 65-66.
- Roubal, J.: Fauna Bohemica - Noví čeští brouci. Čas. Č. spol. ent., 5., 1908, p. 147.
- Roubal, J.: Noví brouci české fauny a některé poznámky systematické a ekologické. Čas. Č. spol. ent., 7., 1910, p. 19-21.
- Roubal, J.: Noví brouci pro českou faunu. Čas. Č. spol. ent., 8., 1911 p. 129-137.
- Roubal, J.: Noví brouci české fauny. (Additio ad Coleopterorum Faunam Bohemiae). Sbor. Klubu přír. v Praze, 1912, pars XI., p. 1-2.
- Roubal, J.: Noví brouci české zvířeny. XIII. příspěvek. Čas. Č. spol. ent., 14., 1917, p. 69-70.
- Schütz, W.: Ein Vergleich zwischen der Tagfalterfauna der Oberlausitz mit dem angrenzenden nördlichen Böhmen und jener des böhm. Mittelgebirges im Elbetale von Leitmeritz bis Tetschen. Zeitschrift f. wiss. Ins. Biol., 8., 1912, p. 106.
- Samšínák, K.: *Sifolinia* Emery - nový rod mravenců pro střední Evropu z proponovaného chráněného území Děčínských stěn. Ochrana přírody, 11., 1956, p. 144-146.
- Slavík, A.: Monographie der Land- und Süßwasser Mollusken Böhmens. Arbeiten der zoologischen Section für Landesdurchforschung von Böhmen. Prag, 1869, p. 81-128.

- Smetana, A.: Systematické a faunistické poznámky ke zvířeně drabčů
Československa VI. (Col., Staphyl.). 51. příspěvek k poznání
Staphylinidů. Čas. Čs. spol. ent., 61., 1964, p. 162-172.
- Sterneck, J.: Prodrusus der Schmetterlingsfauna Böhmens. Karlsbad,
1929.
- Sterneck, J., Zimmermann, F.: Prodrusus der Schmetterlingsfauna Böh-
mens. II. Microlepidoptera. Karlsbad, 1933.
- Vlach, V.: Další zástupci drobných motýlů, nových pro Čechy. Čas. Čs.
spol. ent., 47., 1950, p. 192-193.
- Zelený, J.: A Contribution to the Knowledge of the Order Neuroptera in
Czechoslovakia. Příspěvek k poznání síťokřídých (Neuroptera) Čes-
koslovenska. Čas. Čs. spol. ent., 59., 1962, p. 59-67.
- Ženíšek, L. a kol., Queissner, E. F. a kol.: Českosaské Švýcarsko. Tu-
ristická mapa. Kartografie n.p. Praha, VEB Landkartenverlag Ber-
lin, 1974.

Adresa autora :

Ing. Zdeněk Kolečka, Litvínovská 521/28, 190 00 Praha 9